EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 02 21
COM(2023) 101 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Reglamento (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo įgyvendinimo

TURINYS

1 ĮVADAS 1

2 BRO REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS IR INDĖLIS SIEKIANT BŽP TIKSLŲ 3

2.1 Profesinės organizacijos 3

2.1.1 Indėlis siekiant BŽP tikslų 3

2.1.2 GO, GOA, TO ir tarpvalstybinių profesinių organizacijų (toliau – TPO) steigimo taisyklės, uždaviniai ir priemonės 4

2.1.3 GO, TO ir (arba) TPO pripažinimas 5

2.1.4 Taisyklių taikymo išplėtimas 7

2.1.5 Gamybos ir prekybos planai 7

2.1.6 Rinkų stabilizavimas 9

2.2 Prekybos standartai 9

Indėlis siekiant BŽP tikslų ir prekybos standartų nustatymas bei jų laikymasis 9

2.3 Informacija vartotojams 10

2.3.1 Indėlis siekiant BŽP tikslų 10

2.3.2 Privaloma informacija 11

2.3.3 Ataskaitos dėl ekologinio ženklinimo 13

2.3.4 Papildoma savanoriškai teikiama informacija 13

2.4 Konkurencijos taisyklės 14

Indėlis siekiant BŽP tikslų ir konkurencijos taisyklių taikymo išimtys 14

2.5 Informacijos apie rinką rinkimas 15

3 IŠVADOS 16

PRIEDAI 18

1 priedas. Teisinės bazės 18

2 priedas. Viešos konsultacijos 20

1 ĮVADAS

Žvejybos ir akvakultūros produktų (toliau – ŽAP) bendras rinkų organizavimas (toliau – BRO) vykdomas nuo 1970 m. Kartu su išsaugojimo ir finansinėmis priemonėmis jis yra neatskiriama bendros žuvininkystės politikos (toliau – BŽP) dalis ir seniausias jos ramstis.

BRO reglamentuojamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo[1] (toliau – BRO reglamentas) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos[2] (toliau – BŽP reglamentas), visų pirma jo 35 straipsniu.

BRO buvo reformuotas kartu su BŽP 2013 m ir padeda siekti BŽP tikslų. Įgyvendinant reformą padaryta įvairių esminių pokyčių valstybėse narėse ir žuvininkystės bei akvakultūros sektoriuje, įskaitant gamintojų organizacijų (toliau – GO) vaidmens stiprinimą, suteikiant daugiau galių veiklos vykdytojams, ir intervencijos logiką, sustabdant buvusius intervencinius mechanizmus, pagal kuriuos viešosiomis lėšomis buvo remiamas žmonių maistui skirtų žvejybos produktų pašalinimas visam laikui iš rinkos arba jų sunaikinimas.

BRO sudaro penkios veiksmų sritys:

- profesinės organizacijos, t. y. GO, jų asociacijos (toliau – GOA) ir tarpšakinės organizacijos (toliau – TO);
- bendri prekybos standartai, kuriais nustatomos vienodos ES parduodamų žvejybos produktų savybės, nepriklausomai nuo jų kilmės, ir kurie padeda užtikrinti vidaus rinką, kurioje tiekiami kokybiški produktai, skaidrumą;
- informacija vartotojams, t. y. privaloma informacija, kuria papildomi bendrieji maisto produktų ženklinimo reikalavimai pagal Reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams[3], ir savanoriškai teikiamos informacijos gairės, kuriomis siekiama ugdyti vartotojų tvaraus vartojimo įpročius;
- konkurencijos taisyklės, kurių taikymo išimtys leidžiamos atitinkamomis sąlygomis, ir

[1] 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1184/2006 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 104/2000 (OL L 354, 2013 12 28, p. 1).

[2] 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

[3] 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1924/2006 ir (EB) Nr. 1925/2006 bei kuriuo panaikinami Komisijos direktyva 87/250/EEB, Tarybos direktyva 90/496/EEB, Komisijos direktyva 1999/10/EB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/13/EB, Komisijos direktyvos 2002/67/EB ir 2008/5/EB bei Komisijos reglamentas (EB) Nr. 608/2004 (OL L 304, 2011 11 22, p. 18).

- informacijos apie rinką rinkimas, t. y. ekonominės informacijos apie ŽAP rinkas rinkimas, tvarkymas ir platinimas, siekiant padėti suinteresuotiesiems subjektams kurti strategijas ir formuoti politiką.

Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas[4] (toliau – EJRŽF) ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas[5] (toliau – EJRŽAF) remia ES žvejybos ir akvakultūros produktų rinkos politikos įgyvendinimą.

BRO reglamentas buvo iš dalies keičiamas[6] tris kartus:

- pirmą kartą 2013 m., siekiant laikinai netaikyti atitinkamų ženklinimo prievolių mažmeninei prekybai pateikiamiems ir galutiniams vartotojams Majote skirtiems produktams, 2014 m. Majotui tapus atokiausiu regionu[7];

- antrą kartą 2015 m., siekiant mažiausius prekybinius dydžius suderinti su mažiausiais išteklių išsaugojimą užtikrinančiais orientaciniais dydžiais[8], ir

- pastarąjį kartą[9] 2020 m., siekiant įtraukti kovos su krize priemones, kad būtų sureaguota į rinkos sutrikimus, kuriuos lėmė COVID-19 krizė. Tų pačių tikslų šiomis priemonėmis buvo siekiama prasidėjus Rusijos agresijos karui prieš Ukrainą.

Laikantis BRO reglamento 48 straipsnio, šioje ataskaitoje aprašomas to reglamento įgyvendinimas ir rezultatai. Ataskaitoje laikomasi BRO reglamento struktūros. Kiekviename skirsnyje yra šios temos:

- BRO nuostatų įgyvendinimo apžvalga ir jų indėlis siekiant BŽP tikslų;

- pagrindiniai laimėjimai, visų pirma reformos rezultatai;

- sunkumai ir trūkumai įgyvendinant reglamentą ir

---

4 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011 (OL L 149, 2014 5 20, p. 1).

5 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1004 (OL L 247, 2021 7 13, p. 1).

6 Žr. 1 priedą.

7 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1385/2013, kuriuo dėl Majoto statuso dalinio pakeitimo Europos Sąjungos atžvilgiu iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 850/98 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1069/2009, (ES) Nr. 1379/2013 ir (ES) Nr. 1380/2013 (OL L 354, 2013 12 28, p. 86).

8 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/812, kuriuo dėl įpareigojimo iškrauti visą laimikį iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 850/98, (EB) Nr. 2187/2005, (EB) Nr. 1967/2006, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 254/2002, (EB) Nr. 2347/2002 ir (EB) Nr. 1224/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1379/2013 ir (ES) Nr. 1380/2013 ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1434/98 (OL L 133, 2015 5 29, p. 1).

9 2020 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/560, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 508/2014 ir (ES) Nr. 1379/2013, kiek tai susiję su konkrečiomis priemonėmis, skirtomis švelninti COVID-19 protrūkio poveikį žvejybos ir akvakultūros sektoriuje (OL L 130, 2020 4 24, p. 11).

- gerinimo galimybės pagal dabartinę teisinę sistemą arba už jos ribų, kai kitomis (naujesnėmis) priemonėmis, kaip antai ES žaliuoju kursu ir strategija „Nuo ūkio iki stalo“, galima veiksmingiau arba papildomai spręsti BRO uždavinius.

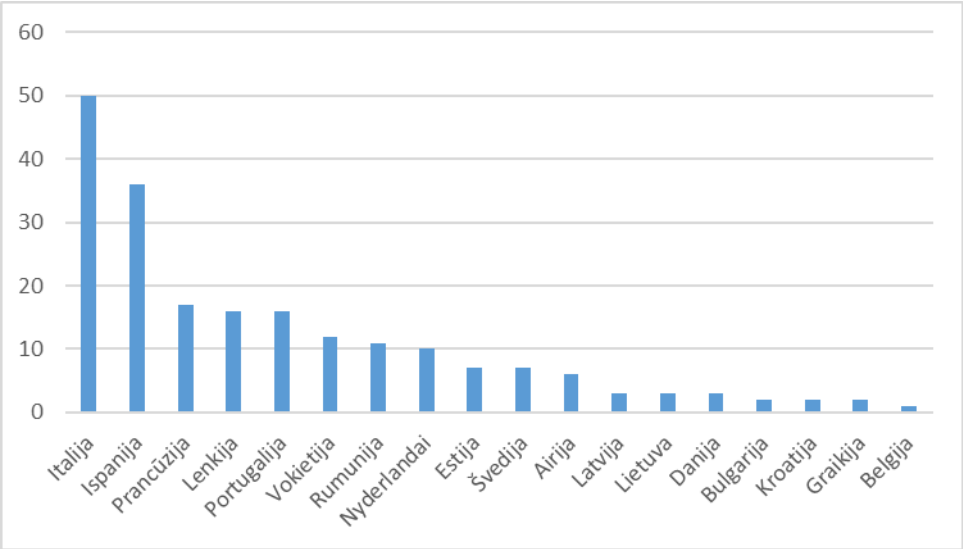
2 BRO REGLAMENTO ĮGYVENDINIMAS IR INDĖLIS SIEKIANT BŽP TIKSLŲ

2.1 Profesinės organizacijos[10]

2.1.1 Indėlis siekiant BŽP tikslų

Oficialiai pripažintos GO turi įsipareigojimus, dėl BŽP tikslų įgyvendinimo. Su šiais įsipareigojimais yra susijusi privilegijuota prieiga prie finansinės paramos ir galimybė pasinaudoti konkurencijos taisyklių taikymo išimtimis pagal BRO reglamento sąlygas. Ši nuostata netaikoma įvairioms kitų tipų kolektyvinėms gamintojų organizacijoms[11], veikiančioms ES, vietos, nacionaliniu arba tarpvalstybiniu lygmenimis.

1 diagrama. GO skaičius kiekvienoje valstybėje narėje

Todėl GO yra žvejybos ir, kiek mažesniu, bet vis didėjančiu mastu, akvakultūros sektoriaus pagrindas. GO palaiko kasdienį BŽP valdymą ir sudaro sąlygas ją kolektyviai įgyvendinti gamintojų lygmeniu. Tai pasiekiama reikalaujant, kad kiekviena GO parengtų ir įgyvendintų gamybos ir prekybos planus (toliau – GPP). Konkrečiai, BRO reglamente numatyta, kad šiais planais siekiama prisidėti prie BŽP reglamento 35 straipsnyje nustatytų BRO tikslų įgyvendinimo ir visų BRO reglamente (jo 7 straipsnyje) nustatytų GO uždavinių įgyvendinimo. Šiuo pagrindu GO suteikiamos galios kolektyviai valdyti savo narių veiklą, griežtai laikantis sąlygos, kad jos privalo vykdyti išsaugojimo įsipareigojimus. Šios organizacijos prisideda prie aprūpinimo maistu saugumo, užtikrindamos įvairių rūšių jūros gėrybių prieinamumą ir tvarumą. Taip GO ne tik atlieka viešųjų paslaugų teikėjos misiją, bet ir optimizuoja savo narių galimybes rinkoje.

[10] 2022 m. lapkričio mėn. aštuoniolikoje valstybių narių veikė 204 GO (163 žvejybos sektoriuje ir 41 akvakultūros sektoriuje), 7 valstybėse narėse veikė 9 GOA (žvejybos sektoriuje), o 6 valstybėse narėse veikė 7 TO.

[11] Pvz., *prudhommies* (Prancūzija), *cofradías* (Ispanija).

Šis svarbus GO vaidmuo – padėti siekti BŽP tikslų – buvo postūmis Europos Komisijai imtis darbo skatinant GO steigimą, konsolidavimą ir finansavimą visoje ES, ypač tose valstybėse narėse, kuriose pirminė gamyba vis dar buvo iš esmės išskaidyta (akvakultūra, smulkioji žvejyba). Stipri GO pozicija yra vienas lemiamų pakrantės bendruomenių išgyvenimo bei klestėjimo ir pirminių gamintojų įtakos stiprinimo santykiuose su perdirbamąja pramone ar mažmenininkais veiksnių. Šiuo požiūriu svarbi užduotis buvo EJRŽ(A)F nacionalinių programų kūrimas.

2.1.2 GO, GOA, TO ir tarpvalstybinių profesinių organizacijų (toliau – TPO) steigimo taisyklės, uždaviniai ir priemonės

ES suinteresuotieji subjektai nurodė[12], kad pagal BRO reglamentą GO suteiktos priemonės, ypač GPP, yra tinkama pagalba jų tikslams realizuoti, visų pirma siekiant geriau organizuoti apsirūpinimo žuvimis struktūrą, kad būtų padidintos žvejų ir augintojų pajamos, ir įgyvendinti BŽP vietoje. Tuo tarpu gamintojai pabrėžė, kad įvairių nacionalinių institucijų teikiamos paramos, ypač finansinės paramos, dydis nėra vienodas. Todėl įvairiose valstybėse narėse atsiranda dideli GO plėtros ir jų veiklos skirtumai ir kyla sunkumų užtikrinti vienodas sąlygas.

Siekdama sumažinti šį disbalansą, Komisija dėjo nuolatines informavimo ir sąmoningumo ugdymo pastangas, bandydama padėti visiems suinteresuotiesiems subjektams, dalyvaujantiems įgyvendinant šią inovatyvią priemonę (t. y. GPP). Šios pastangos prasidėjo nuo išsamaus nacionalinių EJRŽF programų vertinimo ir atitinkamų rekomendacijų. Vėliau Komisija visada atsiliepdavo, kai prireikdavo išaiškinti sąvokas, pašalinti netikslumus ir padėti dalytis gerąja patirtimi. Tačiau reikia pripažinti, kad parengimo, įgyvendinimo ir stebėsenos procese dalyvauja tik nacionalinės institucijos ir jų kuruojamos GO, nes galiausiai būtent jos sprendžia dėl to, koks turi būti paramos rengiant ir įgyvendinant GPP turinys ir lygis (nes jos tai daro geriausiai). Be abejo, dėl to skirtingose šalyse atsiranda skirtumų.

Atitinkamų kategorijų gamintojams (visų pirma augintojams ir smulkiems priekrantės žvejams) GO veikla ir toliau išlieka sudėtinga. Akvakultūros produktų gamintojai pripažįsta, kad peržiūrėjus BRO reglamentą teisinė sistema tapo tinkamesnė akvakultūros produktų GO. Ypač sėkmingos buvo pardavimo skatinimo ir informavimo priemonės, kurias organizavo akvakultūros produktų GO. Tačiau ES vis dar nėra labai daug akvakultūros produktų GO, todėl joms dar nepavyksta sutelkti tiekiamą produkciją, nors tai galėtų padėti joms bendrauti su struktūriškai itin koncentruotos mažmeninės prekybos atstovais. Akvakultūros produktų gamintojų informavimas apie GO steigimo pranašumus yra vienas iš veiksmų, vykdomų pagal 2021 m. paskelbtas ES Tvaresnės ir konkurencingesnės ES akvakultūros 2021–2030 m. strateginės gaires[13].

Europos Parlamento pranešimuose taip pat raginama geriau struktūruoti smulkiosios žvejybos[14] bei akvakultūros[15] sektorius ir steigti TO.

---

[12] 2022 m. kovo mėn. Rinkų patariamosios tarybos rekomendacijos dėl BRO veikimo.

[13] 2021 m. gegužės 12 d. Komisijos tarnybų darbinis dokumentas *Strategic guidelines for a more sustainable and competitive EU aquaculture for the period 2021 to 2030* („Tvaresnės ir konkurencingesnės ES akvakultūros 2021–2030 m. strateginės gairės“) (SWD(2021) 102 *final*).

[14] Pranešimas dėl ES žuvininkystės sektoriaus vertės grandinės optimizavimo (2017/2119(INI)) (pranešėja Clara Eugenia Aguilera García, S&D / Ispanija).

Smulkiosios priekrantės žvejybos produktų gamintojai praneša, kad jie ne visada sulaukia deramos administracinės ir (arba) finansinės paramos GO steigti ir valdyti. Jie taip pat teigia, kad valstybės narės nepakankamai atsižvelgia į jų veiklos specifiką nustatydamos pripažinimo kriterijus (pvz., dėl pakankamai aktyvios ekonominės veiklos atitinkamoje teritorijoje[16]). Komisija, kiek leidžia jos kompetencija šiame procese, daugiausia dirba, kad pagerėtų šalių tarpusavio supratimas ir dialogas, visų pirma stengdamasi išaiškinti sąvokas ir reguliavimo aspektus. Toks požiūris pasirodė esąs veiksmingas ir palengvinantis smulkiųjų priekrantės žvejų GO pripažinimo procesą[17]. Kitas suvaržymas – mažesnės smulkiųjų priekrantės žvejų pelno maržos ir riboti administraciniai ištekliai susilpnina jų GO finansinį gyvybingumą ir gebėjimą įvykdyti teisinius ir administracinius reikalavimus, susijusius su GO steigimu ir valdymu. Galimybė smulkiesiems žvejybos produktų gamintojams įstoti į esamą GO ir taip sukurti mišrią GO (kurią sudaro smulkieji, vidutiniai ir stambieji žvejai) taip pat nėra tinkamas sprendimas, nes juo ne visada patenkinami konkretūs smulkiųjų priekrantės žvejybos produktų gamintojų poreikiai.

Kalbant apie TO, kurios vienija visos tiekimo grandinės (gamybos, perdirbimo ir mažmeninės prekybos) atstovus, patirtis yra ribota, nes sektoriuje jų yra vos kelios. Ypač COVID-19 krizės metu gerai veikiančios TO pasirodė esančios vertingas įrankis, padedantis gerinti deramą vertės grandinės veikimą ir kartu sušvelninti krizės poveikį įvairiuose etapuose.

TPO pripažinimo galimybė yra aktuali sektoriui ir nacionalinėms institucijoms. Tačiau iki šiol tarpvalstybinėmis profesinėmis organizacijomis pripažintos tik keturios GO. 2020 m. vykdyto bandomojo projekto[18] išvados parodė, kad tam tikros šių organizacijų pripažinimo ir veiklos kliūtys faktiškai kyla dėl teisės nuostatų trūkumo. Viena pagrindinių problemų – tokių tarpvalstybinių organizacijų finansavimas, nes nėra jokio oficialaus mechanizmo, pagal kurį finansinė parama tarpvalstybinei organizacijai būtų skiriama arba organizuojama pasidalijamuoju principu dviejose ar daugiau valstybių narių. Komisija pateikė gaires valstybėms narėms[19], siekdama išaiškinti esamas galimybes ir organizuoti bendradarbiavimą tokių organizacijų finansavimo klausimais.

2.1.3 GO, TO ir (arba) TPO pripažinimas

Įsigaliojus reformuotam BRO, Komisija pateikė pripažinimo procedūros gaires[20], kad padėtų valstybėms narėms ir sektoriui įgyvendinti šį procesą. Kartu, siekdama užtikrinti atitiktį BRO taisyklėms, Komisija paprašė visų valstybių narių atlikti jų pripažintų organizacijų patikrinimus ir pabandė suderinti tokių patikrinimų dažnumą valstybėse narėse.

---

15 Pranešimas „Siekiant sukurti darnų ir konkurencingą Europos akvakultūros sektorių:dabartinė būklė ir ateities uždaviniai“ (2017/2118(INI) (pranešėjas Carlos Iturgaiz, EPP / Ispanija).

16 BRO reglamento 14 straipsnio 1 dalies b punktas.

17 Pavyzdžiui, GO *Irish Islands Marine Resource Organisation* (Airija) pripažinimas 2021 m. ir GO *Organisation de producteurs du Levant* (Prancūzija) pripažinimas 2019 m.

18 ES žvejybos ir akvakultūros produktų gamintojų organizacijų platforma.

19 2021 m. sausio mėn. laiškas žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų ir prekybos ekspertų grupei dėl tarpvalstybinių organizacijų.

20 2016 m. balandžio 1 d. Komisijos tarnybų darbinis dokumentas *„Reglamento (ES) Nr. 1379/2013, kuriuo nustatomas bendras žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimas, II skyriaus „Profesinės organizacijos“ įgyvendinimo gairių dokumentas“* (SWD(2016) 113 *final*).

a. Horizontalieji atitikties patikrinimai ir nustatytos problemos

BRO reglamento 18 straipsnyje reikalaujama, kad valstybės narės periodiškai tikrintų, ar GO ir TO laikosi jų pripažinimo taisyklių. BRO reglamento 20 straipsniu patikrinimus leidžiama atlikti Komisijai. Atitinkamai 2016 m. Komisija užklausė visų susijusių valstybių narių, ar buvo atlikti patikrinimai, siekiant išsiaiškinti, ar GO ir TO laikosi BRO taisyklių, ir kokie buvo tokių patikrinimų rezultatai. Tokių patikrinimų metu arba po jų Komisija inicijavo 3 „EU Pilot“ procedūras ir pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, siekdama sureaguoti į nustatytus neatitikties atvejus. Vienu atveju pati Komisija atliko patikrinimą vietoje dėl GO pripažinimo.

Kai kuriais atvejais, po Komisijos ir valstybių narių atliktų patikrinimų, GO pripažinimas buvo panaikintas, pavyzdžiui, paaiškėjus, kad kai kurios GO nevykdė pakankamai aktyvios ekonominės veiklos, kaip reikalaujama pagal BRO reglamentą. Taip pat buvo atvejų, kai nacionalinės institucijos pareikalavo atitinkamų GO pakeisti savo įstatus, taisykles arba nuosavybės struktūrą, kad jos atitiktų BRO reglamento nuostatas. Be to, kai kurios valstybės narės paskelbė nacionalines gaires, visų pirma dėl GO pripažinimo kriterijų arba pripažintų GO stebėsenos.

Toliau išvardyti pagrindiniai trūkumai, nustatyti atliekant nacionalinius GO patikrinimus.

- Narių įvairovės sąlygos laikymasis. Kai kurios valstybės narės išsamiai nepatikrino GO nuosavybės struktūros ir visų pirma jų narių galutinių savininkų. Kai kurios valstybės narės laikė, kad nebuvo būtina patikrinti, ar tokia įvairovė yra tikra ir ar GO narių formali įvairovė yra pakankama. Tačiau kai tik vienas fizinis ar juridinis asmuo yra visų GO bendrovių ir naudojamų laivų galutinis savininkas, BRO sistemos veikimui kyla pavojus ir neįmanoma užtikrinti atitikties BRO reglamento 14 straipsnio 1 dalies, skaitomos kartu su 17 straipsniu, reikalavimams. Todėl nacionalinės institucijos patikrinimų metu turėtų patikrinti ne tik skirtingų juridinių ar fizinių asmenų – GO narių – tapatybę, bet ir jų galutinių savininkų arba fizinių ir juridinių asmenų, kuriems priklauso GO narių akcijos, tapatybę.

- Trūksta tinkamų įrodymų, kad buvo patikrinta, ar GO veikia demokratiškai, kaip reikalaujama pagal BRO reglamento 17 straipsnio d punktą. Nacionalinės kompetentingos institucijos privalo patikrinti, ar veikianti valdymo struktūra nariams sudaro sąlygas tikrinti GO organizaciją ir jos sprendimus.

- Nepakankami naujų narių priėmimo arba pašalinimo taisyklių patikrinimai, kaip reikalaujama pagal BRO reglamento 17 straipsnio f punktą.

- Trūksta naujausių kriterijų, skirtų įvertinti, ar organizacija atitinkamoje teritorijoje vykdo gana aktyvią ekonominę veiklą (BRO reglamento 14 straipsnio 1 dalies b punkto reikalavimai).

- Kai kuriose valstybėse narėse suplanuotas patikrinimų dažnumas nebuvo pakankamas.

Komisija ketina pakartotinai atlikti patikrinimus, siekdama įsitikinti, kad valstybės narės vykdo savo įsipareigojimus tikrinti savo GO.

b. Sunkumai, su kuriais susiduriama siekiant oficialaus TPO pripažinimo

Kalbant apie konkretų TPO, visų pirmą GO, atvejį, 2020 m. atliktu bandomuoju projektu buvo išaiškinta nemažai sunkumų ir trūkumų, dėl kurių kyla neapibrėžtumas dėl:

- sąvokos „tarpvalstybinė“ apibrėžties, kurios nėra BRO reglamente, ir
- atitinkamų GO pripažinimo reikalavimų (pvz., kriterijų dėl pakankamo ekonominės veiklos aktyvumo) taikymo tarpvalstybinėms organizacijoms.

Komisija pateikė išaiškinimą valstybėms narėms ir paaiškino, kad valstybės narės gali nuspręsti nustatyti konkrečias taisykles arba apibrėžtis ir praktinio pobūdžio priemones, taikytinas tarpvalstybinėms organizacijoms, jei šios neprieštarauja BRO reglamentui ar apskritai ES teisės aktams.

2.1.4 Taisyklių taikymo išplėtimas

BRO reglamento III skirsnyje numatyta galimybė išplėsti atitinkamų GO taisyklių taikymo sritį, įtraukiant gamintojus, veikiančius atitinkamos GO veiklos srityje, net kai jie nėra tokios GO nariai. Nuo 2013 m. šia galimybe nebuvo dažnai naudojamasi – Komisija patvirtino vos du taisyklių taikymo išplėtimo atvejus. Panašu, kad pagrindinė kliūtis yra išplėtimo taikymo laikotarpis (nuo 60 dienų iki 12 mėnesių), kuris nėra tinkamai pritaikytas rinkos kintamumui. Lankstesnė priemonė, suteikianti galimybę plačiau taikyti taisyklę trumpesnį laikotarpį, būtų veiksmingesnė. Tačiau toks didesnio lankstumo poreikis nesuderinamas su laiko apribojimais, nes nacionalinės administracijos ir Komisija turi išnagrinėti pateiktus prašymus pagal BRO reglamentu nustatytus reikalavimus. Todėl, nors taisyklių taikymo išplėtimas yra galimai galinga priemonė, kuri gali būti naudinga visam gamybos sektoriui, jos naudojimo galimybė yra ribota dėl pačios priemonės sudėtingumo.

Siekdama supaprastinti taisyklių taikymo išplėtimo įgyvendinimą, Komisija paskelbė gaires[21]. Ateityje taip pat galėtų pasitarnauti išsamesnės gairės dėl kelių konkrečių procedūros aspektų, visų pirma kriterijų, kuriais įrodomas GO reprezentatyvumas atitinkamoje geografinėje vietovėje. Siekdama laikytis reikalavimo, pagal kurį prašymas išplėsti taisyklių taikymą turi būti patvirtintas arba atmestas per vieną mėnesį, Komisija taip pat suteikė už aplinką, jūrų reikalus ir žuvininkystę atsakingam Komisijos nariui įgaliojimus priimti sprendimą Komisijos vardu patvirtinti arba atmesti prašymus išplėsti taisyklių taikymą.

2.1.5 Gamybos ir prekybos planai

Įsigaliojus peržiūrėtam BRO reglamentui pasikeitė GO veikimo aplinkybės: buvo panaikinti intervenciniai mechanizmai (išskyrus paramą sandėliavimui, žr. toliau), o parama buvo perkelta į rinkos priemonę – GPP.

GPP privalomi visoms GO– tai esminės peržiūrėto BRO priemonės, kuriomis siekiama skatinti paramą žvejams ir augintojams, kad šie galėtų taikydami tvarų ir kolektyvinį savo veiklos valdymą ir veiksmingiau paskirstydami savo produkciją, patenkinti rinkos

[21] 2016 m. balandžio 1 d. Komisijos tarnybų darbinis dokumentas *„Reglamento (ES) Nr. 1379/2013, kuriuo nustatomas bendras žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimas, II skyriaus „Profesinės organizacijos“ įgyvendinimo gairių dokumentas“* (SWD(2016) 113 *final*).

reikalavimus (kiekio ir kokybės prasme) ir pasinaudoti galimybėmis rinkoje. Įgyvendindamos savo GPP, GO gali diegti įvairias BRO ir BŽP tikslų siekimo priemones, įskaitant žvejybos galimybių (kvotų) valdymą.

Dauguma GO ir valstybių narių pripažįsta, kad GPP yra novatoriškos, veiksmingos ir lanksčios priemonės. Per porą pirmųjų įgyvendinimo metų po reformuoto BRO įsigaliojimo kilo tam tikrų sunkumų dėl planų turinio ir finansavimo[22]. Kadangi EJRŽF patvirtinimas kelis mėnesius vėlavo, daugeliui GO nebuvo aišku, kokios finansinės paramos jos gali tikėtis, todėl pirmieji GPP buvo priimti vėliau arba buvo sumažintas jų užmojų lygis.

Diegiamų priemonių pobūdis ir visų pirma jų tinkamumas finansuoti paramos lėšomis taip pat nebuvo iki galo aiškus nacionalinėms administracijoms ir GO. Taip buvo ne tik todėl, kad priemonė buvo visiškai nauja, bet dar ir dėl to, kad kartu su ja atsirado kitoks diegiamų priemonių tinkamumo finansuoti principas, t. y. jų tinkamumas finansuoti priklauso ne nuo jų pobūdžio, o nuo paskirties vietos, tad bet kokios išlaidos yra galimai tinkamos finansuoti, jei tik jos padeda siekti GO tikslų. Intensyviai bendraujant su nacionalinėmis administracijomis, GO ir sektoriaus atstovais[23], visas procesas buvo laipsniškai patobulintas ir dabar yra laikomas patenkinamu ir rezultatyviu. Pagal EJRŽF reglamento 66 straipsnį[24], finansinė parama GPP buvo privaloma. Nors ši prievolė nebuvo perkelta į EJRŽAF reglamentą[25], visos susijusios valstybės narės išreiškė norą tęsti arba padidinti finansinę paramą savo gamintojų organizacijų GPP. Tačiau reikia pabrėžti, kad paramos dydis įvairiose valstybėse narėse gali labai skirtis. Dėl tokių skirtumų GO, kurios privalo laikytis tų pačių taisyklių, patiria sunkumų dėl nevienodų sąlygų. Siekdama sumažinti skirtumus, Komisija tęs darbą gerindama suvokimą apie įvairias priežastis, kodėl svarbu užtikrinti tinkamą finansavimą. Vis dėlto sistemoje, kuri skirta konkretiems poreikiams patenkinti ir laikytis reikalavimų nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, negali nebūti požiūrių ir traktavimo skirtumų.

Be to, pasitvirtino, kad GPP yra veiksminga priemonė GO narių kvotoms paskirstyti ir valdyti. GPP turi apimti, be kita ko, gamybos programą ir jame būtina nurodyti priemones, kurių turi imtis GO, siekdamos užtikrinti savo narių tausios žvejybos veiklą. Tai reiškia, kad GO gali spręsti dėl paskirstytinų kiekių ir geriausio žvejybos veiklos laiko. Pavyzdžiui, palikus tam tikrus norveginių omarų kiekius metų pabaigai, galima išvengti per ankstyvo išteklių išsekimo ir leisti atitinkamiems nariams taikyti didesnes kainas metų pabaigos laikotarpiu.

GPP turinys ir jų įgyvendinimo stebėsena – tai procesas, vykstantis tarp GO ir jų kompetentingų institucijų. Tačiau, kalbant apie išteklių (80 proc. rūšių, kurioms taikomos GO valdomos kvotos) būklės gerinimą, visų pirma Šiaurės jūroje ir šiaurės rytų Atlante, ir žvejybos laivyno ekonominės veiklos rezultatų stabilumą, bent jau iki neseniai sektorių ištikusios krizės (dėl COVID-19 ir Rusijos invazijos į Ukrainą), akivaizdžiai vyko

---

22 Komisija atliko pirminių sunkumų, su kuriais buvo susidurta, tarpinį įvertinimą.

23 Rinkų patariamoji taryba paskelbė gaires GO ir nacionalinėms administracijoms dėl GPP turinio ir įgyvendinimo.

24 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, (EB) Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1255/2011 (OL L 149, 2014 5 20, p. 1).

25 2021 m. liepos 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1139, kuriuo nustatomas Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondas ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2017/1004 (OL L 247, 2021 7 13, p. 1).

konvergencija. Iš to matyti, kad GO kolektyvinis kvotų valdymas yra viena veiksmingiausių sistemų bendrajai gėrybei valdyti. Panašiai, kai tik sektorių paveikia išorinis sukrėtimas, GPP sudarė sąlygas operatyviai pritaikyti savo narių veiklos rinkodaros strategijas netikėtiems rinkos pokyčiams, taip reikšmingai padidindami sektoriaus atsparumą.

2.1.6 Rinkų stabilizavimas

Susiklosčius tam tikroms aplinkybėms, iki 2013 m. taikytais šešiais intervencijos į rinką mechanizmais žmonių maistui skirti produktai buvo sunaikinami arba pašalinami iš rinkos. Todėl jie tapo politiškai nepriimtini ir ekonominiu požiūriu neoptimalūs. Peržiūrėjus BRO, šie intervencijos į rinką mechanizmai buvo apkarpyti, paliekant tik vieną su sandėliavimu susijusį mechanizmą, ir juo buvo galima naudotis penkerius metus (2014–2018 m). Šis laikinasis mechanizmas sudarė sąlygas GO prisitaikyti ir laipsniškai pereiti prie GPP. Jis buvo naudojamas tik ribotai. Tai rodo, kad GO sugebėjo sklandžiai prisitaikyti prie naujų rinkos priemonių.

Dėl COVID-19 krizės staiga užsidarė dauguma šviežių ŽAP pardavimo rinkų. Todėl buvo tikslinga atkurti galimybę naudotis paramos sandėliavimui mechanizmu ir jį išplėsti, įtraukiant akvakultūros sektoriaus GO[26] (pradžioje jis buvo skirtas tik žvejybos sektoriaus GO). Galimybė naudotis mechanizmu buvo atkurta 2020 m. vasario 1 d. ir egzistavo, kol galiojo visos kitos COVID-19 krizės priemonės, t. y. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

Net GO užtikrinus veiksmingą veiklos planavimą, kai kurių rūšių atveju sandėliavimo mechanizmas išliktų aktualus. Tačiau visada buvo manoma, kad šio mechanizmo atkūrimas visam laikui trukdytų palaikyti griežtą strateginį planavimą pasitelkiant GPP.

2.2 Prekybos standartai

Indėlis siekiant BŽP tikslų ir prekybos standartų nustatymas bei jų laikymasis

BRO reglamento III skyriuje kalbama apie ŽAP bendruosius prekybos standartus. Juos turi atitikti žmonėms vartoti skirti ŽAP, kuriems taikoma prekybos standartų sistema.

Standartų tikslai aprašyti BRO reglamento 18 konstatuojamojoje dalyje. Konkrečiai, prekybos standartai turėtų sudaryti sąlygas pateikti rinkai tvarius produktus ir padėti išnaudoti visas ŽAP vidaus rinkos teikiamas galimybes. Be to, jie turėtų sudaryti palankesnes sąlygas sąžininga konkurencija pagrįstai prekybos veiklai ir taip padėti didinti produkcijos pelningumą.

Prekybos standartai, įtraukti į 2013 m. BRO reglamentą, pirmą kartą buvo priimti devintajame ir dešimtajame praėjusio amžiaus dešimtmečiuose[27]. Juose nurodytos suderintos konservuotų

[26] BRO reglamente išvardytų reikalavimus atitinkančių rūšių sąrašas buvo pritaikytas, atsižvelgiant į šį pokytį: visa kombinuotosios nomenklatūros 0302 pozicija (t. y. „Šviežios arba atšaldytos žuvys, išskyrus žuvų filė ir kitą žuvų mėsą, klasifikuojamą 0304 pozicijoje“) pridėta prie rūšių, išvardytų BRO reglamento II priede.

[27] 1989 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 2136/89, nustatantis bendruosius konservuotų sardinių pardavimo standartus;1992 m. birželio 9 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1536/92, nustatantis bendrus konservuotų tunų ir pelamidžių prekybos standartus,ir 1996 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2406/96, nustatantis bendras pardavimo normas tam tikriems žuvininkystės produktams.

tunų ir (arba) konservuotų pelamidžių ir konservuotų europinių sardinių savybės ir suderinta šviežių ir atšaldytų žvejybos produktų rūšiavimo sistema, įskaitant minimalius šviežumo ir dydžio reikalavimus. Standartai taikomi ES ir importuojamiems produktams.

2019 m. Komisija atliko specialų standartų įgyvendinimo įvertinimą[28], kad įvertintų, ar esami standartai vis dar tinkami. Įvertinimo metu buvo nustatyta, kad prekybos standartai, žvelgiant į jų dabartinę taikymo sritį ir pagrindinius kriterijus, iš esmės yra aktualūs, veiksmingi ir sukuria pridėtinę vertę. Tačiau, kalbant apie esamos sistemos galimybes siekti BRO reglamento tikslų, nustatyta jos trūkumų. Visų pirma padaryta išvada, kad sistemos vaidmuo užtikrinant ES parduodamų produktų tvarumą yra ribotas. Įvertinimo ir su juo susijusių pagrindinių konsultacijų metu taip pat buvo nustatyta standartų supaprastinimo, racionalizavimo ir modernizavimo galimybių. Galiausiai įvertinimo išvadose nurodytas, kad nacionalinės institucijos menkai kontroliuoja, kaip užtikrinama atitiktis standartams.

Atsižvelgdama į įvertinimo rezultatus ir nustatytą problemą, t. y., nepakankamą orientaciją į tvarumą, 2020 m. balandžio mėn. Komisija inicijavo prekybos standartų sistemos peržiūrą ir paskelbė įžanginį poveikio vertinimą[29]. Standartų peržiūra dėl tvarumo aspekto buvo įtraukta į Komisijos strategijos „Nuo ūkio iki stalo“[30] veiksmų planą.

Viešos konsultacijos vyko nuo 2020 m. lapkričio mėn. iki 2021 m. vasario mėn., o jų rezultatai buvo paskelbti Komisijos interneto svetainėje[31]. Lygiagrečiai vyko tikslinės konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais. Konsultacijų rezultatai patvirtino, kad ES sistema, pagal kurią vartotojai informuojami apie maisto produktų, įskaitant žvejybos produktus, tvarumą, gali būti naudinga. Kaip paskelbta strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“, svarbu tęsti darbą, susijusį su tvarios maisto sistemos iniciatyva, kurią Komisija planuoja pasiūlyti 2023 m., siekdama suderinti ES požiūrį į tvarią maisto produktų gamybą.

2.3 Informacija vartotojams

2.3.1 Indėlis siekiant BŽP tikslų

Siekiant visiškai įgyvendinti BRO tikslus, būtina rengiant rinkodaros ir šviečiamąsias akcijas informuoti vartotojus apie ŽAP vartojimo vertę, galimybę rinktis iš didelės rūšių įvairovės ir apie gebėjimo suprasti etiketėse pateiktą informaciją svarbą. Taip pat, kad vartotojai galėtų rinktis turėdami informacijos, jiems reikėtų pateikti aiškius ir išsamius duomenis apie ES rinkoje parduodamus produktus, kurie turi atitikti tas pačias taisykles, nepriklausomai nuo jų kilmės.

Šiuo tikslu BRO reglamento IV skyriumi („Informacija vartotojams“) siekiama užtikrinti, kad informacija vartotojams būtų pateikta taikant jūros gėrybių ženklinimą, svarbų elementą, galintį padėti vartotojams priimti tvaresnius pirkimo sprendimus, o tai svarbu siekiant BŽP tvarumo tikslo. Be to, atsižvelgiant į tai, kad būtent vartotojai renkasi produktus ir pirkdami

[28] 2019 m. gruodžio 20 d. Komisijos tarnybų darbinis dokumentas dėl žvejybos ir akvakultūros produktų prekybos standartų sistemos įvertinimo (SWD(2019) 453 *final*).

[29] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12262-Review-of-the-marketing-standards-framework-for-fishery-and-aquaculture-products.

[30] Strategija „Nuo ūkio iki stalo“ (europa.eu).

[31] Žuvų ir jūros gėrybių produktai. Prekybos standartų peržiūra.

teikia pirmenybę vieniems ar kitiems produktams, jie yra svarbūs tvarumo valdymo proceso dalyviai. Kad informacija vartotojams būtų nurodyta visų ŽAP etiketėse, aktualūs duomenys turi būti perduodami per visą tiekimo grandinę. Tai galima pasiekti tik įdiegus tinkamą visų ŽAP atsekamumo sistemą. Šiuo tikslu 2018 m. gegužės mėn. Komisija pasiūlė[32] sugriežtinti atsekamumo taisykles, galiojusias nuo 2009 m. (nustatytas ES žuvininkystės kontrolės reglamente[33]), įtraukiant visus ŽAP. Atsekamumas ir su juo susijęs skaidrumas yra būtini norint užtikrinti atitiktį taikytinoms BŽP taisyklėms. Kartu su tinkama ženklinimo sistema jie gali užtikrinti, kad vartotojams pateikta informacija būtų tiksli ir patikima. Jie taip pat nepakeičiami kovoje su sukčiavimu maisto produktų srityje, įskaitant neteisingą ženklinimą.

BRO reglamente nustatytos taisyklės, taikomos privalomai ir savanoriškai teikiamai informacijai, nurodytinai fasuotų ir nefasuotų ŽAP, išvardytų I priedo a, b, c ir e punktuose, etiketėse. Reglamentu įvestas naujas išsamesnio informavimo įpareigojimas, pavyzdžiui, prievolė nurodyti žvejybai naudotą įrankį ir vietovę, kurioje produktas buvo sužvejotas arba išaugintas, taip pat į ženklinimo procesą nedviprasmiškai įtraukiamos viešojo maitinimo įstaigos. BRO reglamente nurodoma, kad viešojo maitinimo įstaigoms turi būti pateikta tokio pat išsamumo informacija kaip galutiniams vartotojams. Taip joms suteikiama galimybė renkantis produktus priimti tvaresnius sprendimus ir prisidėti prie geresnio vartotojų, kurie jūros gėrybes vartoja ne namuose, informavimo.

2016 m. Komisija pradėjo kurti informacinę sistemą[34], siekdama sudaryti geresnes sąlygas susipažinti su rūšių komerciniais pavadinimais visose valstybėse narėse ir juos palyginti. Sistemoje surinkti kiekvienoje valstybėje narėje pripažinti produktų komerciniai pavadinimai ir pateikta kitos naudingos informacijos, pvz., moksliniai pavadinimai, gamybos metodai ir žvejybos zonos. Kad būtų galima lengviau suprasti ir įgyvendinti informacijos vartotojams taisykles, 2014 m. Komisija išleido suinteresuotiesiems subjektams skirtą trumpą vadovą[35], o 2019 m. – atnaujintą klausimų ir atsakymų sąrašą[36].

Apskritai BRO reglamento nuostatomis dėl jūros gėrybių ženklinimo pasiekta svarbių tikslų vartotojų informuotumo didinimo srityje. Tačiau vis dar esama nesutarimų tam tikrose srityse, visų pirma dėl taikymo srities (perdirbtųjų produktų, ikrų, bestuburių gaminių), informacijos apie kilmę ir (arba) kilmės vietą, su produkto tvarumu susijusios informacijos ir savanoriškai teikiamos informacijos.

2.3.2 Privaloma informacija

BRO reglamento 35 straipsnyje numatyta, kad reglamento I priedo a, b, c ir e punktuose išvardytų ŽAP, kurie parduodami ES, ženkluose arba etiketėse turi būti nurodoma:

- rūšies komercinis pavadinimas ir mokslinis pavadinimas;

---

[32] 2018 m. gegužės 30 d. Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl žuvininkystės kontrolės (COM(2018) 368 *final*).

[33] 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Bendrijos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis.

[34] Žuvininkystės ir akvakultūros produktų komerciniai pavadinimai (europa.eu).

[35] *A pocket guide to the EU's new fish and aquaculture consumer labels* (ES naujų žuvies ir akvakultūros produktų vartotojams skirtų ženklų trumpas vadovas).

[36] *FAPs Consumer information*, 2019 (Informacija ŽAP vartotojams, 2019 m.) .

- gamybos metodas;
- vietovė, kurioje produktas buvo pagautas arba išaugintas, ir žvejybai naudoto įrankio kategorija;
- tai, ar produktas yra atšildytas, ir
- minimalaus tinkamumo vartoti terminas[37], kai tinkama.

Remiantis 2021 m. paskelbto specialiojo „Eurobarometro“ tyrimo apie ES vartotojų įpročius, susijusius su ŽAP, duomenimis, vartotojų nuomone, vertingiausia etiketėse nurodoma privaloma informacija yra užrašai „Tinka vartoti iki“ ir „Geriausias iki …“ (69 proc.); rūšies ir produkto pavadinimas (57 proc.) ir tai, ar produktas yra laukinis, ar išaugintas (54 proc.). Tik 24 proc. respondentų nurodė, kad etiketėje reikėtų nurodyti naudotą žvejybos įrankį.

Iš tikslinių konsultacijų dėl BRO reglamento įgyvendinimo[38] rezultatų matyti, kad privalomi informacijos vartotojams reikalavimai yra itin vertinami kaip puiki priemonė, naudinga ES suinteresuotiesiems subjektams ir vartotojams.

Tačiau vis dar esama svarstytinų aspektų. Pirma, nemažai suinteresuotųjų subjektų pageidavo į BRO reglamento 35 straipsnio taikymo sritį įtraukti perdirbtuosius ŽAP (kurie sudaro daugiau nei 22 proc. ES suvartojamų produktų). Jų nuomone, nėra pagrindo netaikyti informavimo reikalavimų perdirbtiesiems produktams, nes jie ne mažiau svarbūs vartotojams ir atlieka esminį vaidmenį vertinant produktų tvarumą. Be to, daugelis suinteresuotųjų subjektų nurodė kelis prieštaravimus (pvz., kai produktai, kaip antai ikrai ir bestuburiai, identifikuojami pagal KN[39] kodą, o ne pagal jų transformacijos metodą), kurie trukdo siekti atsekamumo ir tvarumo tikslų. Antra, dauguma konsultacijose dalyvavusių respondentų pranešė apie privalomų informacijos vartotojams reikalavimų įgyvendinimo spragas. Jų nuomone, įgyvendinamas skirtingose ES valstybėse narėse nėra vienodas, ir tai ypač būdinga žuvies pardavėjų ir viešojo maitinimo įstaigų segmentams. Kelios nevyriausybinės organizacijos ir žvejai pabrėžė, kad nacionaliniai patikrinimai nėra pakankami tinkamam įvykdymui užtikrinti. Galiausiai, Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komitete (toliau – ŽMTEK) dirbantys ekspertai nurodė, kad vartotojų informavimas pagal BRO reglamentą turėtų būti sugriežtintas, siekiant sudaryti sąlygas patikimai įvertinti produktų tvarumą. Visų pirma reikėtų išsamesnės informacijos apie žvejybos produktų žvejybos zonas ir žvejybai naudotą įrankį, nes dabartinės kategorijos atrodo nepakankamos, ir apie akvakultūros produktų gamybos sistemą[40].

Siekiant BRO reglamento 37 straipsnio tikslų, Komisijos komercinių pavadinimų informacinėje sistemoje[41] pateikiama internetinė ir interaktyvi prieiga prie ŽAP informacijos visomis 24 ES oficialiosiomis kalbomis su paieškos funkcija. Pateikiami duomenys daugiausia pagrįsti valstybių narių sąrašuose nurodytų komercinių pavadinimų ir mokslinių pavadinimų sąsajomis. Prieiga yra aktyvi, o informacija nuolat atnaujinama.

---

37 Minimalaus tinkamumo vartoti terminas atitinka užrašus „Geriausias iki …“ ir „Geriausias iki … (data) pabaigos“, nurodytus 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1169/2011 dėl informacijos apie maistą teikimo vartotojams X priede.

38 Žr. 2 priedą.

39 Kombinuotoji nomenklatūra.

40 ŽMTEK ataskaita dėl kriterijų ir rodiklių, siekiant įtraukti jūros gėrybių produktų tvarumo aspektus (STECF-20-05).

41 Žuvininkystės ir akvakultūros produktų komerciniai pavadinimai (europa.eu).

Reikalavimas nurodyti sužvejojimo arba gamybos vietovę pagal BRO reglamento 38 straipsnį kelia diskusijas, ypač kai savanoriškai teikiama papildoma informacija apie kilmę. 2019 m. Komisija užsakė elgesio tyrimą[42], siekdama geriau suprasti, kaip teiginiai apie ŽAP kilmę atitinka vartotojų poreikius. Tyrimu nustatyta keletas trūkumų (nepakankamas nuoseklumas, neaktuali arba neaiški informacija ir pan.), dėl kurių savanoriškai nurodomi teiginiai apie kilmę tampa painūs.

2.3.3 Ataskaitos dėl ekologinio ženklinimo

BRO reglamento 36 straipsnyje reikalaujama, kad Komisija pateiktų Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl ŽAP skirtos ES masto ekologinio ženklo sistemos pasirinkimo variantų. Komisija priėmė ataskaitą 2016 m. gegužės mėn.

Ataskaitoje išskirtos kelios su ekologiniais ženklais susijusios problemos. Pirma, kad ekologinis ženklas būtų patikimas, būtinas išsamus sertifikavimo procesas. Antra, juntamas ekologinių ženklų gausėjimas ir lygiagrečiai naudojamos kitos informavimo priemonės gali vartotojus supainioti. Galiausiai, gamintojai gali patirti nemažų su sertifikavimu susijusių išlaidų, bet ekologiniu ženklu paženklintų produktų pardavimas gali atverti naujas produktų rinkas.

Šiuo pagrindu Komisijos ataskaitoje numatytos du galimi politikos veiksmų variantai:

- savarankiškos, ES mastu naudojamos ŽAP skirtos ekologinio ženklo sistemos sukūrimas arba
- minimaliųjų privatiems ekologiniams ženklams taikytinų reikalavimų, susijusių su tvarumo kriterijais, parengimas ir sertifikavimo proceso taikymas.

Europos Parlamento ir Tarybos požiūriai dėl ataskaitos, konkrečiai – dėl tolesnių veiksmų, išsiskyrė. Todėl teisėkūros institucijos galiausiai atmetė abu politikos variantus. Tuo tarpu antrasis variantas buvo išsamiau aptartas Komisijos pasiūlyme dėl didesnių galių vartotojams žaliojoje pertvarkoje[43].

2.3.4 Papildoma savanoriškai teikiama informacija

BRO reglamento 39 straipsnyje nurodyta, kad savanoriškai gali būti pateikiama toliau išvardyta informacija, jeigu ji yra aiški, nedviprasmiška ir patikrinama:

- sužvejojimo ir (arba) išgaudymo data;
- iškrovimo data arba informacija apie iškrovimo uostą;
- išsamesnė informacija apie žvejybos įrankį;
- laivo vėliavos valstybė;
- aplinkosauginė informacija;

[42] *Behavioural Study on origin claims on fishery and aquaculture products* (Elgesio tyrimas dėl teiginių apie žvejybos ir akvakultūros produktų kilmę).

[43] Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria, siekiant geresne apsauga nuo nesąžiningos veiklos ir geresniu informavimu suteikti vartotojams daugiau galių dalyvauti žaliojoje pertvarkoje, iš dalies keičiamos direktyvos 2005/29/EB ir 2011/83/ES (COM(2022) 143 *final*).

- etinė ir (arba) socialinė informacija;
- gamybos būdai ir praktika ir
- maistinė sudėtis (taikoma tik neperdirbtiesiems produktams iš vienos sudedamosios dalies[44]).

Šis sąrašas nėra baigtinis ir juo vienareikšmiškai nedraudžiamos kitos galimybės.

Remiantis specialiojo „Eurobarometro“ tyrimo apie ES vartotojų įpročius, susijusius su ŽAP[45], duomenimis, vartotojus labiausiai domina savanoriškai teikiama informacija apie sužvejojimo arba pagaminimo datą (76 proc. respondentų), gerokai labiau negu kita informacija, kaip antai aplinkosaugine informacija (44 proc.), informacija apie laivo vėliavos valstybę, žvejus arba augintojus (atitinkamai po 33 proc.) ar informacija apie iškrovimo uostą arba etinė informacija (atitinkami po 26 proc.).

Tačiau, sektoriaus atstovų nuomone, papildomai nurodomos datos (sužvejojimo, iškrovimo) gali supainioti vartotojus. Be to, ŽAP kokybę užtikrina šviežumo kriterijai, kurie perdirbtiesiems produktams nėra aktualūs. Dėl iškrovimo uosto arba laivų vėliavos valstybės nurodymo etiketėse pažymėtinas nuogąstavimas, kad informacija apie produktų kilmę gali būti neteisingai suprasta.

Komisijos pasiūlyme dėl direktyvos, kuria siekiama geresne apsauga nuo nesąžiningos veiklos ir geresniu informavimu suteikti vartotojams daugiau galių dalyvauti žaliojoje pertvarkoje[46], buvo pasiūlyti nauji reikalavimai dėl savanoriško ekologiškumo teiginių teikimo.

2.4 Konkurencijos taisyklės

Indėlis siekiant BŽP tikslų ir konkurencijos taisyklių taikymo išimtys

Pagal BRO reglamento 41 straipsnį, savo tikslų siekiančioms GO gali būti netaikomos konkurencijos taisyklės, nurodytos Sutarties dėl ES veikimo (toliau – SESV) 101 straipsnio 1 dalyje, su sąlyga, kad tai būtina siekiant SESV 39 straipsnyje nustatytų tikslų ir nėra numatytas įpareigojimas taikyti vienodas kainas, tokia išimtis nelemia ES rinkų padalijimo, ja nesiekiama pašalinti konkurencijos ir nepanaikinama konkurencija didelės atitinkamų produktų dalies atžvilgiu. Ši išimtis yra viena pagrindinių priemonių, leidžiančių įgyvendinant GPP taikyti tam tikrą praktiką, kaip antai kiekių, kuriuos nariai pateikia rinkai, kontrolę, siekiant stabilizuoti rinkos kainas, vykdyti išsaugojimo įsipareigojimus ir išvengti maisto švaistymo.

Šia konkurencijos taisyklių taikymo išimtimi gali pasinaudoti tik subjektai, kurie turi teisę į tokią išimtį pagal BRO reglamentą ir yra pripažinti valstybių narių pagal to reglamento 6 straipsnį. Todėl ja negali pasinaudoti nepripažintos kolektyvinės gamintojų organizacijos

[44] Nuo 2016 m. gruodžio mėn. pagal Reglamentą (ES) Nr. 1169/2011 maistingumo deklaracija privaloma visoms kitoms kategorijoms, išskyrus neperdirbtuosius produktus iš vienos sudedamosios dalies.

[45] *EU Consumer Habits Regarding Fishery and Aquaculture Products, 2021* (ES vartotojų įpročiai, susiję su žvejybos ir akvakultūros produktais, 2021 m.).

[46] Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria, siekiant geresne apsauga nuo nesąžiningos veiklos ir geresniu informavimu suteikti vartotojams daugiau galių dalyvauti žaliojoje pertvarkoje, iš dalies keičiamos direktyvos 2005/29/EB ir 2011/83/ES (COM(2022) 143 *final*).

(pvz., kooperatyvai, *cofradías*). Komisijai patikrinus GO atitiktį reikalavimams paaiškėjo, kad su žvejų iškraunamų produktų žvejyba, perdirbimu ir pardavimu susijusi veikla kartais buvo valdoma nepripažintų organizacijų arba jomis naudojantis. Tokiais atvejais valstybių narių kompetentingos institucijos buvo paragintos imtis būtinų priemonių.

Kai kurios organizacijos nesutinka su tokiais apribojimais ir prašo iš dalies pakeisti BRO reglamentą, kad ir jos galėtų pasinaudoti konkurencijos taisyklių taikymo išimtimi ir galimybe gauti finansavimą. Tačiau GO vykdo aiškiai apibrėžtas užduotis, kurios yra būtinos BŽP įgyvendinti. Šiuo tikslu jos privalo laikytis griežtos ir bendros teisinė sistemos reikalavimų, prižiūrint nacionalinėms institucijoms.

2.5 Informacijos apie rinką rinkimas

Siekiant padėti padidinti rinkos skaidrumą ir veiksmingumą, BRO reglamente nustatyta, kad Komisija turi rinkti ir tvarkyti ekonominę informaciją apie ES ŽAP rinkas ir platinti ją suinteresuotiesiems subjektams bei plačiajai visuomenei (BRO reglamento 42 straipsnis).

Šiuo tikslu Komisija įsteigė Europos žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų stebėsenos centrą (toliau – EUMOFA[47]). EUMOFA buvo kuriamas nuo 2010 m., vykdant parengiamuosius veiksmus. Jo veiklai skirta interneto svetainė ir duomenų bazė yra aktyvios nuo 2013 m. balandžio mėn. ir visiškai veikiančios nuo peržiūrėto BRO įsigaliojimo.

EUMOFA teikia informaciją apie rinką žuvininkystės sektoriaus veiklos vykdytojams plačiausia prasme, kad jie geriau suprastų rinkos tendencijas. EUMOFA taip pat siekia remti viešosios politikos formavimo procesus ir jų įgyvendinimą, kurį vykdo valstybės institucijos ir suinteresuotieji subjektai. Be to, centro veikla siekiama padėti mokslinių tyrimų institucijoms, suinteresuotiesiems subjektams ir plačiajai visuomenei, gerinant prieigą prie rinkos tyrimų ir duomenų.

Šis centras yra ypač reikšmingas, nes ES lygmeniu nėra kitos alternatyvos pateikti informaciją apie sudėtingą ir dinamišką rinką, kuriai būdinga didelė priklausomybė nuo importo iš ES nepriklausančių šalių (apsirūpinimo lygis – 38,9 proc., o 5 labiausiai vartojamų rūšių atveju – vos 11 proc.[48]) ir intensyvi prekyba ES teritorijoje (prekybos srautai Europos Sąjungoje viršija importą iš ES nepriklausančių šalių). ES tiekiami žmonėms vartoti skirti ŽAP, įskaitant vietos ir importuojamą produkciją, sudaro beveik 13 mln. tonų gyvojo svorio ekvivalentu. ES suvartojama apie 23 kg ŽAP vienam žmogui per metus[49].

EUMOFA gali būti laikomas maisto produktų referencinės informacijos centru. Jame taip pat sukurta išsamiausia tarptautinės prekybos ŽAP srautų duomenų bazė. Internetinėje platformoje kasdien pateikiami visų vertės grandinės etapų ekonominiai duomenys. Be to, EUMOFA yra ekspertinių žinių centras, atliekantis rinkos analizės tyrimus ir leidžiantis leidinius įvairiomis temomis, kurios yra aktualios pramonės ir institucijų suinteresuotiesiems subjektams. Centras taip pat skelbia analitinę medžiagą, kuri naudinga formuojant politiką. Jis atliko svarbų vaidmenį informuojant rinkos suinteresuotuosius subjektus pastarųjų krizių

[47] www.euomfa.eu.

[48] Tunai, lašišos, menkės, aliaskinės rudagalvės menkės ir krevetės.

[49] Šaltinis: EUMOFA, *The EU fish market*, 2022 (EUMOFA, ES žuvų rinka, 2022 m.).

(COVID-19 ir Rusijos invazijos į Ukrainą) metu, užtikrindamas rinkos pokyčių matomumą ir skaidrumą.

Praėjusiais metais EUMOFA internetinėje svetainėje per mėnesį apsilankydavo apie 3 000 lankytojų[50] iš daugiau nei 140 šalių. Gausėja leidinių, kuriuose cituojamas EUMOFA, ir didėja jų įvairovė (pvz., viešos ataskaitos, moksliniai ir akademiniai leidiniai, specializuota spauda). Plataus masto EUMOFA ekspertinių žinių sklaida rodo, kad centras yra patikimas ir gerai žinomas.

Vykdydama savo įsipareigojimą rinkti informaciją apie rinką, Komisija reguliariai užsako „Eurobarometro“ tyrimus apie vartotojų įpročius, susijusius su ŽAP (2017, 2019 ir 2021 m.)[51].

3 IŠVADOS

ŽAP bendros rinkos politika, kuri apibrėžta BRO reglamente, veiksmingai padeda siekti BŽP tikslų, visų pirma kiek tai susiję su konkurencingumu, rinkos stabilumu, skaidrumu ir jūros gėrybių tiekimo vartotojams įvairinimo užtikrinimu.

Profesinės organizacijos, ypač GO, kurios nuo pat pradžių buvo laikomos svarbiomis BRO tikslų įgyvendintojomis, parodė, kad gali padėti gerinti jūros gėrybių tiekimo rinkos sąlygas ir taip didinti gamintojų pajamas. Kalbant apie GO įgalėjimą taikant BRO, Komisija baigė pirmąjį išsamų pripažinimo sąlygų patikrinimų etapą, kad užtikrintų GO atitiktį reikalavimams ir veiklos pajėgumus. Tokie patikrinimai bus kartojami.

GO ir nacionalinėms administracijoms prireikė kelerių metų, kad jos pritaikytų savo veiklą pagal GPP, nes ši priemonė novatoriška ir privaloma. Dabar laikoma, kad sistema visiškai veikia ir labai padeda siekti BRO tikslų, įgyvendinant BŽP vietoje ir išnaudojant galimybes rinkoje. Tačiau vis dar esama problemų, visų pirma įvairuojančių nacionalinės administracijos praktikų finansavimo, administracinės pagalbos arba priemonių tinkamumo finansuoti aspektu. Šie aspektai gali būti kliūtis GO iki galo įvykdyti savo misijas, todėl gali prireikti nuolatinės Komisijos pagalbos. Pagalba steigiant ir finansuojant TPO taip pat laikoma tobulintinu aspektu. Į jį Komisija jau atkreipė dėmesį ir pateikė gaires valstybėms narėms ir GO.

BRO atliko teigiamą vaidmenį konkurencingumo didinimo aspektu, nes buvo sukurta bendra teisinė sistema, grindžiama vienodais prekybos standartais. Tačiau šių standartų nepakanka tvariems produktams skatinti. Kaip paskelbta strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“, svarbu tęsti darbą, susijusį su tvarios maisto sistemos iniciatyva, kurią Komisija planuoja pasiūlyti 2023 m., siekdama suderinti ES požiūrį į tvarią maisto produktų gamybą.

Paprastai manoma, kad informacijos vartotojams nuostatos yra tinkamos, net jei ir toliau reikės skirti dėmesio tam tikriems trūkumams, pavyzdžiui, taikymo aprėpties skirtumams ir tam tikrų prekybos vietų atitikčiai reikalavimams. Ženklinimas ir toliau išliks ginčo objektu tiekimo grandinėje, nes nesutampa nuomonės ir prioritetai. Tačiau siekiant suteikti vartotojams galimybę susidaryti pagrįstą nuomonę apie produkto tvarumą, reikėtų konkretesnės informacijos.

[50] Individualūs lankytojai.

[51] „Eurobarometro“ tyrimas apie ES vartotojų įpročius, susijusius su žvejybos ir akvakultūros produktais.

GO suteikta galimybė nukrypti nuo konkurencijos taisyklių pagal BRO reglamento sąlygas pasirodo esanti svarbus veiksnys, siekiant suderinti pelningumą ir GO įsipareigojimą siekti išsaugojimo ir išteklių valdymo tikslų. GO pajėgumas planuoti savo narių rinkai tiekiamų produktų kiekius yra labai svarbi priemonė, padedanti palaikyti priimtiną kainų lygį ir išvengti maisto švaistymo.

Įsteigusi Europos rinkų stebėsenos centrą, Komisija nustatė informacijos apie rinką rinkimo standartus. EUMOFA teikiamos paslaugos buvo įvairiais požiūriais naudingos suinteresuotiesiems subjektams. Jos buvo itin vertinamos krizės metu, kai centras konkrečiai padėjo teikdamas informaciją, padedančią formuoti politiką ir kurti pramonės strategijas.

Įgyvendinant BRO nuostatas paaiškėjo, kad būtina sukurti pasitikėjimu ir tarpusavio supratimu pagrįstus valdžios institucijų, sektoriaus ir pilietinės visuomenės santykius. Buvo užtikrintas nuolatinis keitimasis informacija, visų pirma su Rinkų patariamąja taryba[52], siekiant geriau suprasti tam tikrų įvykių poveikį rinkai ir sektoriaus poreikiams. Kad būtų lengviau įgyvendinti BRO, šį dialogą reikėtų tęsti ir stiprinti.

Apibendrinant pažymėtina, kad BRO reglamentas ir jo įgyvendinimas po reformos gali būti laikomi sėkmingais. BRO, kuris anksčiau buvo intervenciniais veiksmais pagrįsta rinkos politika, perėmusi savo funkcijas iš bendros žemės ūkio politikos, tapo dinamiška į rinką orientuota politika, kurios pagrindinė varomoji jėga yra įgalinti rinkos suinteresuotieji subjektai. Tokia transformacija pasirodė esanti svarbi siekiant užtikrinti ilgalaikį sektoriaus tvarumą ir pelningumą, kruopščiai įgyvendinant BŽP. Tobulintinos sritys yra aiškiai įvardytos ir Komisija jose dirbs glaudžiai bendradarbiaudama su suinteresuotaisiais subjektais ir nacionaline administracija, kad būtų pasiektas maksimalus esamų rinkos priemonių poveikis, užtikrintas reikalavimų laikymasis ir pašalinti trūkumai.

[52] Patariamųjų tarybų funkcijos ir laimėjimai aprašyti Komisijos tarnybų darbiniame dokumente, pridedamame prie Komisijos komunikato Europos Parlamentui ir Tarybai „Bendra žuvininkystės politika šiandien ir ateityje. Žuvininkystės ir vandenynų paktas, kuriuo siekiama tvaraus, mokslu pagrįsto, novatoriško ir įtraukaus žuvininkystės valdymo“ (SWD(2023) 103, 3.12 skirsnis).

PRIEDAI

1 priedas. Teisinės bazės

Bendro rinkos organizavimo (toliau – BRO) reforma buvo siekiama radikalaus teisinės sistemos supaprastinimo.

Iki 2013 m. BRO buvo reglamentuojamas:

- Tarybos reglamentu (EB) Nr. 104/2000,
- daugiau nei 20 Komisijos įgyvendinimo reglamentų, kuriuose nurodytos išsamios taisyklės, ir
- keliais Tarybos reglamentais.

2014 m. sausio mėn. įsigaliojo naujas BRO reglamentas. Buvo panaikinta iš viso 19 Komisijos reglamentų[53] ir BRO dabar reglamentuojamas šiais teisės aktais:

- Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1379/2013 dėl bendro žvejybos ir akvakultūros produktų rinkų organizavimo (BRO reglamentas);
- Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1418/2013 dėl gamybos ir prekybos planų;
- Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1419/2013 dėl gamintojų ir tarpšakinių organizacijų pripažinimo;
- Komisijos rekomendacija 2014/117/ES dėl gamybos ir prekybos planų parengimo ir įgyvendinimo ir
- trimis Tarybos reglamentais dėl prekybos standartų (ir vienu Komisijos įgyvendinimo reglamentu), kurie liko galioti:
    - Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2406/96, nustatančiu bendras pardavimo normas tam tikriems žuvininkystės produktams;
    - Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 3703/85, nustatančiu išsamias bendrų prekybos standartų tam tikroms šviežioms arba atšaldytoms žuvims taikymo taisykles;
    - Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 1536/92, nustatančiu bendrus konservuotų tunų ir pelamidžių prekybos standartus, ir
    - Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2136/89, nustatančiu bendruosius konservuotų sardinių pardavimo standartus ir konservuotų sardinių ir sardinių tipo produktų prekių aprašymus.

BRO reglamentas iš dalies pakeistas tris kartus, pastarąjį kartą – siekiant įtraukti kovos su krize priemones, reaguojant į COVID-19 krizę:

- 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1385/2013;
- 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/812 ir

[53] 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1420/2013.

- 2020 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/560.

2 priedas. Viešos konsultacijos

Europos Komisija pradėjo tikslines konsultacijas[54] 2021 m. gruodžio 17 d. (atsakymų pateikimo terminas – 2022 m. kovo 14 d.), kad surinktų sektoriaus suinteresuotųjų subjektų[55] atsiliepimus ir pastabas apie BRO reglamento įgyvendinimą.

- Komisija gavo apie 125 atsakymus į BRO klausimyno klausimus.
- Apskritai buvo manoma, kad BRO reglamentu pasiūlytos rinkos priemonės yra aktualios ir teigiamai prisideda siekiant BŽP tikslų.
- Visų pirma, didžiulis reformuotos rinkos politikos laimėjimas yra pamatinės funkcijos kolektyviai valdyti gamintojų veiksmus pavedimas gamintojų organizacijoms. Gamintojų organizacijų gamybos ir prekybos planai yra lanksti ir veiksminga BRO tikslų įgyvendinimo priemonė. Suinteresuotieji subjektai pabrėžė, kad vis dar galima šį tą pagerinti, pavyzdžiui, šiems planams teikiamą finansinę paramą, nes ji gali labai skirtis įvairiose valstybėse narėse, ir mechanizmus, kurie nėra visiškai tinkami tarpvalstybinėms organizacijoms.
- Informacija vartotojams apskritai laikoma tinkama, nors keliais atvejais paminėta, kad dėl gausybės ekologinių ženklų ir pernelyg detalios informacijos teiginius sunkoka perprasti.
- Rinkų stebėsenos centro (EUMOFA) indėlis didinant skaidrumą ir gerinant rinkos pokyčių suprantamumą apskritai vertinamas teigiamai.

2022 m. birželio 10 d. Komisija užbaigė konsultacijas suinteresuotiesiems subjektams skirtu renginiu dėl bendros žuvininkystės politikos (BŽP) ir bendro rinkų organizavimo veikimo Briuselyje (suteikdama galimybę dalyvauti nuotoliniu būdu).

Suinteresuotųjų subjektų diskusijos ir bendravimas vyko dviejose teminėse plenarinėse sesijose, kurių metu buvo surengti trumpi pristatymai ir suinteresuotųjų subjektų atstovų grupių susitikimai. Teminėse sesijose buvo aptarti BŽP socialiniai, ekonominiai ir aplinkosauginiai tikslai ir žuvininkystės inovacijos, atsparumas ir valdymas.

Šio konsultacijų procesų rezultatai pasitarnavo kaip svarbi informacija rengiant BRO veikimo ataskaitą.

[54] https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/TargetedConsultation2022ReportCMO.

[55] Atsakyti į klausimyno klausimus ir dalyvauti suinteresuotųjų subjektų renginyje buvo pakviesti visi sektoriaus suinteresuotieji subjektai: žvejybos ir akvakultūros sektoriaus atstovai, nevyriausybinės organizacijos ir akademiniai, moksliniai, socialiniai ir ekonominiai partneriai.